

Státní zkouška ze Sociologické teorie, metodologie a reflexe společnosti (navazující magisterské studium sociologie) platné od akademického roku 2022/2023

Epistemicko-metodologický blok

1. Vztah sociologické teorie a empirického výzkumu (např. R.K. Merton, P.F. Lazarsfeld)
2. Kumulativní vytváření sociologie, kombinace kvalitativních a kvantitativních metod (např. R. B. Smith [<http://bit.ly/2lGEj7M>])
3. Explanace vs. Interpretace. Pozitivistické, antipozitivistické a postpozitivistické koncepce sociální vědy (např. K. R. Popper, T. S. Kuhn)
4. Hledání pravidelností vs. porozumění v analytickém a interpretativním paradigmatu sociologického výzkumu (např. R. Pawson, W.F. Whyte, M. Petrussek)
5. Nové přístupy v teorii poznání. Postmoderní, feministická a postkoloniální kritika tradiční epistemologie (např. S. Harding, E. Said, J.F. Lyotard, M. Foucault)

Blok sociologických teorií

6. Strukturální, systémové a síťové přístupy k interpretaci společnosti (např. T. Parsons, P. Bourdieu, A. Giddens, N. Luhmann, J. Coleman)
7. Interakční a interpretativní a situační perspektiva v interpretaci společenského dění (např. M. Weber, E. Goffman, P. Winch, H. Garfinkel)
8. Jazyk, komunikace a diskurz jako výraz, medium či metafora sociálního řádu (např. lingvistická inspirace, M. Foucault, G. H. Mead, N. Luhmann, J. Habermas)
9. Problém subjektu, aktéra a druhého v sociologii a sociální antropologii (např. R.K.Merton, T. Parsons, A. Schütz, J. Butler, B. Latour)
10. Vývoj, změna, (r)evoluce a historie společnosti – možnosti a limity vysvětlení (např. K. Marx, evolucionismus a (neo)darwinismus, N. Elias, I. Wallerstein)

Blok sociologie současných společností

11. Reflexivní modernizace, globalizace a její projevy (např. U. Beck, A. Giddens, R. Inglehart, S. Sassen)
12. Kapitalismus a jeho proměny v soudobé společnosti (např. W. Streeck, I. Wallerstein, L. Boltanski)
13. Soudobé formy sociálních nerovností (např. T. Piketty, G. Standing)
14. Migrace jako sociální jev i veřejné téma (např. S. Castles, A. Portes)
15. Sociální sítě a nová média (např. M. Castells, L. Bennett)